

Архів з бідою.
Чортківсько-Бережанська округа ОУН

ПАПКА

для 133

паперів

Затис підпільника "Зорига"
"Вурука своїх друзів" про
події 24 травня 1945р. у
[Чортківському надрайоні ОУН].
Машинотиси

Крайні дати: 15 травня 1945р.
15 серпня 1945р.

20 р.

Кількість документів: 3
Кількість аркушів: 6
Зберігати: постійно

Невеликий відділ УПА перебуваючи в дні 24 травня ц.р. переходно в од-
ному лісі, замовляв собі це за дня вечеру в поблизькому селі М.
М. сцеві зрадники - сакоти доносять про це енкаведистам. Вони в силі двох- до
трьох сотень людей, намагаються около 19 години цього дня оточити хату,
де вечеряє відділ УПА. Відділ однак, повідомлений про це стійковим, мане-
вруючи відступає зі села і подається в напрям села Г. При відступі вдається
енкаведистам захопити живим одного стрільця. Взятий на нелюдські тортури, він
в кінці заломлюється і водить енкаведистів устійому відомв міця, попереднього
пербування відділу. Відділ тим часом улаштовується в с. ш. в "Пісочній".
Саме село Г. лежить в од ному з глибоких подільських ярів. На краю цього
яру над селом Г. внаслідок вибирання людьми піску, повстала велика печера
т.зв. "Пісочня". У цій то "Пісочні" приміщується цей відділ. На всякий випадок
зроблено певний запас харчі та води.

По кількох днях, цеє 27 - 28 травня, прибуває з сусідного м. Тлустого, знач-
на сила більшовиків. Вони оточують Пісочню і починають мінами зрвати входи,
думаючи, що джужені подусяться. На другий день приїжджає з Чорткова комісія,
оглянути в який спосіб здобути печеру. Нічого не продумавши беруться на
хитроці. Заарештовують про людське око капітана за це, що казав закрити входи
вмовляв: "шкода щоб люди не подусилися." Відкривають входи, та вивають хлопців
здатися. Впускають залізну руну до одного з входів та так розмовляють.
Хлопці виходять на край виходів і джочаться з більшовиками:

"Дайте нам тютюну і білого хліба"-

"Милу же рале злалибся, але боємося, щоб наш командир не покарав"-

"Що, златися? - Українські Повстаньці в полон на ворога нейдуть!" і т.п.

Один сержант почав стріляти та лізти до середини. Дого застрілено. Далі біль-
шовики кажуть людям зносити околоті, думаючи викурими стрільців.

Однак мимо цього, що спалюють шість кіп околотів, нічого не можуть зробити.
Дим не йде до середини лише сильно клублячись, завергається. Хлопці хвалять
зате більшовиків, мовляв: "нам було холодно, а тепер стало тепліше".

Вілтак більшовики перебирають жінок та стариків у свої уніформи. Дают
кріси і примушують йти до середини казати, щоб стрільці злалися. Хто не хоче
йти, то палять за ним вогонь і він мусить сунутись до середини. Впихають туди
одну жінку з двома малими дітьми. В сіх гостей відділ залержує при собі в
середині. Коли більшовики бачать, що тим нічого не вдіють рішають держати
Пісочню в облозі, аж пока, мовляв, у середині всі не погинуть з голоду, або
зладуться.

Зтою ціллю на зміну більшовикам з Тлустого, приходять більшовики з Заліщик,
в силі около 150 лова. Вони окопуються довкруги печери, скоростріли ставлять
на проти вхотів, та стоять жж так день і ніч. Відділові харчі вичерпались і
пійсно грозить голод.

2
Сіро і в крайньому напруженню нервів, минають хвилини, години, дні.
настрій у стрільців бадьорий і веселий. Лунає пісня, несуться жарты і сміх.
Рівно-тиждень "живцем у могилі". В між часі організовується поміч ззовні.
Провалиться точну розвідку про становища більшовиків, та підготовляється
план нападу. Діло нападу і вируки своїх друзів припоручається тужливим
тром роям куца Б. В ночі з 3 на 4-го червня приходять вони до села Г.
Підходять під становища більшовиків, а навідь підсуюються під їх командний
склад - "штаб", що міститься в одній хаті. Рівнож клалуть один скоростріл
коло церкви в Г. Гминьковець, звідки добре було обстрілювати на ізлницьку наволо

Випалково цеї ночі окружений відділ, на причуваючи наветь, що надходить
вирука з боку їхніх друзів, рішається пробитись самому з окруження.

Стрільці закопують свої плащі, та взуття. Помолившись, заспівали Христос
воскрес, починають виходити. Більшовицькі стійки з п'яні й думають, що це
втікають їхні, тому навідь запитують стрільців, чому втікають. Це діється
вже попівночі. В той момент починається наступ на більшовиків роями Б.
Стрільці пускають кільканадцять ракет. Починають бити зі скорострілів, та
закидувати більшовиків гранатами. Закидують рівнож гранатами більшовицькі
командний склад. Від гранат загорюється господарство, де поміщається
командний й склад, та суєтна хата.

Більшовики в паніці розбігаються, не давши ні одного пострілу. Всі вороги
крім стійок спали. Відділ, що був окружений получується з роями куца Б.
та всі відходять швидко в бажаному напрямі. З нашої сторони не було жадних
врат, а навідь ранених.

Рано, другого дня, більшовики "позбравшись" починають безцільно стріляти
зі скорострілів. Сваряться, чому кожний спав. Також бють тих, що мали у жих
ночі вартівничу службу. Старші більшовики ~~вміжних~~ і поляки сміялися, що
страчено стільки часу і до цього потерпіти таку невдачу. Вбито командира -
мабуть начальника тої облоги. Його ховали з веселкою "парадою" в Глушому.

Крім командира, як доносить розвідка, вбито около 70 а також ~~хмемевиххх~~
багато ранено. Цього дня, коли доколичні села довідались, що хлопці все
ціло виїшли з "засклеплених підземель" - окруження - всі святкували день ~~жих~~
перемоги. Люди прямо цього дня нічо не робили. Всі розмовляли про подію, яка
відбулась в ночі.

Постій, 15. VII. 45.

З достовірних джерел обложених і очевид-
ці в записав

Слава Україні!

Злрмч.

В и р у к а с в о і х д р у з і в .

.....

Невеликий відділ У П А перебуваючи в дні 24 травня ц.р. переходово в одному лісі, замовляє собі за дня вечеру в поблизькому селі Б.

Місцеві зрадники - секоти доносять про це енкаведистам. Вони в силі двох - до трьох сотень людей, намагаються около 19 години цього дня обжити хати, де вечерує відділ УНА. Відділ одначе, повідомлений про це стійковими, маневруючи відступая зі села і подається в напрямі села Г. При відступі вдається енкаведистам захопити живим одного стрільця. Взятий на нелюдські тортури, він в кінці заломлюється і воціль енкаведистів в усі йому відомі місця, з попереднього перебування відділу. Відділ тим часом манюється вільно в с. ш. "Пісочний".

Саме село Г. лежить в одному з глибоких подільських ярів. На краю цього яру над селом Г. внаслідок вибирання людьми піску, powstała велика печера т.зв. "Пісочня". У цій то "Пісочній" приміщується цей відділ. На всякий випадок зроблено певний запас харчів та води.

По кількох днях, це з 27 - 28 травня, прибуває з сусіднього м. Глушого, значна сила більшовиків. Вони обкожують "Пісочню" і починають мінами зривати входи, думаючи, що обкожені подуються. На другий день приїжджає з Чорткова комісія, оглянути, в який спосіб здобути печеру. Нічого не продумавши беруться на хитрощі. Заарештовують, про людське око, капітана за це, що казав закрити входи мовляв: "школа щоб люди подуюлися". Відкривають входи, та взивають хлопців здатися. Впускають залізну рурку до одного з входів та так розмовляють. Хлопці виходять на край висхідів і дрючаться з більшовиками:

"Дайте нам жовтун і білого хліба" -

"Ми дуже радо здалибся, але боїмося, щоб наш командир не покарав" -

"Що, здатися? - Українські Повстанці в полон до ворога не йдуть!" і т.п. Один сержант почав стріляти та лізти до середини. Його застрілено. Делі більшовики кажуть людям зносити околоту, думаючи викурити стрільців. Одначе маю цього, що стаються ність кіп околотів, нічого не можуть зробити. Дим не йде до середини лише с ільно клублячись, завертається. Хлопці хвалять зате більшовиків, мовляв: "нам було холодно, а тетер стало тепліше".

Відтак більшовики перебирають жінок та стариків у свої уніформи. Дают криси і примушують йти до середини казати, щоб стрільці здалися. Хто не хоче йти, то палять за ним вогонь і він мусить сунутися до середини. Втихають туди одну жінку з двома дітьми. Всіх "гостей" відділ задержує при собі в середині. Коли більшовики бачать, що тим нічого не ідють рішають держати "Пісочню" в облозі, аж пока, мовляв, у середині всі не погинуть з голоду, або здадуться.

Зтов цілпо на зміну більшовикам з Глушого, приходять більшовики з Заліщик, в силі около 150 люда. Вони окопуються довкрати печери, кулемети ставлять напроти входів, та стоять так день і ніч. Відділові харчі вичерпались і дійсно грозить голод.

Сиро і в крайньому напруженню нервів, минають хвилини, години, дні. Настрій у стрільців бадьорий і веселий. Лунна пісня, не сучься жарти і-сміх рівно тиждень "живцем у могилі". В між часі зорганізовується поміч з зовні. Провадиться течня розвідку про становища більшовиків, та підготовляється план нападц. Діло нападц і вирчки

своїх друзів приторчуватися трьом роям куца Б. Вночі з Зна 4 - го червня приходять вони до села Г. Підходять під становища більшовиків, а навіть підсубваються під їх командний склад - "штаб", що міститься в сідній хаті. Рівно ж клядуть один кулемет коло церкви села Гиньковець, звідки дки добре було обстрілювати наіздицьку наволочу.

Випадково ~~в~~ цієї ночі оточений відділ, не при-чувавши навіть, що наближається вибух з боку їхніх друзів, ринається про-битись самому з оточення.

Стрільці закопують свої плящі, та взуття. Помолитись, заспівали "Христос Воскрес", починають виходити. Більшовицькі стрійки з п'яні й думють, що це втікають їхні, тому навіть затигують стрійців, чому втікають. Це діється вже по півночі. В той момент починається наступ на більшовиків роями Б. Стрільці пускають кількакаціять ракет. Починають бити зі скорострелів, та закидувати більшовиків гранатами. Закидують рівнож гранатами більшовицький командний склад. Від гранат загаряється господарство, де поміщається командний склад, та сусідня хата.

Більшовики в паніці розбігаються, не давши ні одного стрілу. Всі вороги крім стрійок стали. Відділ, що був оточений получується з роями куца Б. та всі відходять щасливо в бажаному напрямі. З нашої сторони небуло жодних втрат, а навіть ранених.

Рано, другого дня, більшовики "позбравались" починають безцільно стріляти з кулеметів. Сваряться, чому кривий став. Також бють ти що мали в ночі вартівничу службу. Старші більшовики і поляки сміялись, що страчено стрійки часу і до цього потерпіли таку невдачу. Вбито командира - мабуть начальника тої облоги. Його ховали в великій "порожній" в Глушому.

Крім командира, як доносить розвідка, вбито около 70 а. також багато ранено. Цього дня, коли доколичні села довідалися, що хітці всеціло вишли з "засклеглених підземель" - оточення - всі святкували день перемоги. Люди прямо цього дня нічо не робили. Всі розмовляли про подію, яка відбулася в ночі.

Постій, 15.6. 45.

Слава Україні!

Заввага: Б - Блищанка
Г - Гиньківці
Ш - Шитівці

З достовірних джерел обложених
і очевидців записав
Зорич.

Ковеликий відділ УНА перебуваючи 24.V.45 р. переходно в лісі, замовив собі це за дня в селі Блищанка, Заліщанського р-ну вечеру. Місцеві зрадники-океоти донесли про це нквд-істам. Вони в силі дві до три сотні людей, намагалися окол 9-01 години цього дня окружити хату, де вечерів відділ УНА. Відділ одначе повідомлений про це стійковими, маневруючи відступив зі села і подався в напрямі села Гинківці цього ж р-ну. При відступі удалось нквд-істам захопити живим одного стрільця. Взятий на нелюдські тортури він винці заломився і водить більшовиків в усі йому відомі місця з попереднього перебування відділу. Відділ тимчасом улаштувався свобідно в с. Гинківцях в пісочній. /Пісочна - це велика печера, яка повстала наслідок вибирання людми піску/.

Відділ розмістивсь в пісочні, на всякий випадок зробив певний запас харчів та води. По кількох днях, це з 27.- 28.5. прибуло з Глустого значна сила більшовиків. Вони окружили пісочню і почали мінами зривати входи, думючи, що окружені подуються. На другий день приїхала з Чорткова комісія оглядати, в який спосіб здобути печеру. Нічого не придумавши взялися на хитроці. Заарентували про людське око, капітана за це, що казав закрити входи, мовляв, "якода, щоб люди подушилися". відкривають входи, та зважають повстанців здатися. Впускають залізну руру до одного з входів та так розмовляють. Повстанці виходять на край виходів і дрочаться з більшовиками:

- "Дайте нам тютюну і білого хліба"...

- "Ми дуже радо здали б ся, але боїмося, щоб нас командир не покарав"...

- "Що здатися? - Українські повстанці в полон до ворога не йдуть!" і т.д.

Один сержант почав стріляти та лізти до середини. Його застрілили. Далі більшовики кажуть людям зносити околоті, думючи викурити стрільців. Одначе мимо цього, що спалюють ність кін околотів, нічого неможуть зробити. Дим не йде до середини, лише сильно клублячись, завертає. Повстанці хвалять за це більшовиків, мовляв: "Нам було холодно, а тепер стало тепліше". Відтам більшовики перебирають жінок та стариків у свої уніформи, дають кріси і примушують іти до середини, та намовляти стрільців, щоб ті ехалися. Іто не хоче, палять за ним вогонь і він мусить сунутись до середини. Впихають туди одну жінку з дітьми. Всіх "гостей" відділ задержує при собі в середині. Коли більшовики бачать, що тим нічого не вдіють, рішають держати пісочню в облозі, аж поки мовляв, в середині всі погинуть з голоду або зладуться.

З тою ціллю на зміну більшовики з Глустого, приходять більшовики з Заліщик в числі окол 150 людей. Вони окопуються довкруги печери, кулемети ставлять напроти входів, та стоять так день і ніч. Відділові харчі вичерпуються і дійсно грозить голод.

Сіро і в крайньому напруженні нервів минають хвилини, години, дні. Настрій у стрільців бадьорий, веселий. Дунає пісня, несуться карти і сміх. Рівно тижень "живцем у могилі". В міжчасі зорганізовується поміч ззовні. Провадиться точна розвідка про становище більшовиків, та підготовляється план нападу. Діло нападу і вируки своїх друзів доручається трьох реям СВВ - В.

Вночі з 3-4 червня згаданий СВВ приходить до села Гинківці. Підсувається під становище більшовиків, а навіть підходить аж під їхній командний склад - "штаб", що міститься в одній хаті. Ожин кулемет кладуть коло церкви, звідки з добре поле обстрілу. Зовсім випадкового цілі ночі обложені друзі, неспричиняючи навіть, що надходить вирука з зовні, рішаються пробитись самими з облоги. Стрільці закопують свої плани та взуття. Помовившись заспівали "Христос Воскрес" і починають самі виходити. Це діється вже по півночі. В той момент починається наступ на більшовиків ззовні. Стрільці пускають кільканадцять ракет, починають бити зі скорострелів та закидають більшовиків гранатами. Закидають гранатами рівнож більшовицький командний склад, від чого загорілося господарство та сусідна хата. Більшовики в паніці розбігаються недавши ні одного стрілу. Всі більшовики крім стійок спали. Відділ, що був обляжений получився з СВВ - В. та відійшов часливо у бажаному напрямі. З нашої сторони не було жодних втрат, ані навіть ранених.

Рано другого дня більшовики "позбиравшись" починають безцільно стріляти з кулеметів. Сваряться, чому кожний спав. Також б'ють тих, що мали вночі вартівну службу. Старші більшовики сміялися, що страчено стільки часу і до цього потерпіли таку невдачу. Вбито к-ра - мабуть начальника тої облоги. Як донесить розвідка, крім командира, вбито окол 70 більшовиків, а також багато ранено.

- 2 -

Цього дня, як тільки вістка про визволення повстанців рознеслась по
несколичних селах, люди заперестали всяку роботу, розмовляли про подію,
яка відбулась вночі, та всі святкували цей день, як день Перемоги. 6

Слава Україні !

п. 15.У11.45 р.

/ з достовірних джерел обложений і очевидців.

ЗАСВІДЧУВАЛЬНИЙ НАПИС СПРАВИ № _____

У справі (розділі опису, закінченому описі) підшито і пронумеровано 6
(шість) _____ аркушів;

у тому числі літерні номери _____;

пропущені номери _____

+ аркушів внутрішнього опису _____

Особливості фізичного стану та формування справи	Номери аркушів
1	2

Спеціаліст

Посада

20 червня 2018 року

[Підпис]
(підпис)

І. Гардамана

(ініціали (ініціал імені), прізвище)